

השבת

של רבי נחמן מברסלב

תשמ"ב

בס"ד

ישראל יושבין בסוכה אחת כי עיקר הסוכה כדי לתקן הנסיעות שיהיו בקדושה שיהיה כוונתו רק בשביל להתוועד זה עם זה וזה עם זה, כדי שיכללו כל ישראל זה בזה באהבה ושלוש גדול, ויכירו כולם את האמת לאמתו לשוב אל ה' באמת וכו'. (הלכות פקדון ה' – אות לט)

סוכה – דירת עראי

אמרו רבותינו ז"ל: סכה דירת עראי בעיני ולא דירת קבע; דהיינו שלא יטעה, חס ושלוש, שכבר זכה לשלמות הדעת מאחר שזכה לאיזה השגה, וידע כי גבה מעל גבה שומר ולגדלתו יתברך אין חקר, ועל כן אסור לקבע דירתו בסכה זו, היינו בבחינת מדרגה והשגה זו, רק שתהיה דירת עראי לפי שעה, ולהשתדל לעסק ביותר בעבודת השם ולזכות להשגה יתרה בכל פעם, כי יתכלית הידיעה אשר לא נדע; ומי שאוחז בבחינת התכלית הזו, אזי סכתו דהיינו השגתו הוא בבחינת דירת עראי, ומייגע את עצמו תמיד להשיג בכל פעם ביותר, ואף על פי כן אינו הורס לעלות אל ה' לכנס לפניו ממחצת השגתו שכפי המדרגה שאוחז בה עכשיו, רק מייגע את עצמו להשיג בכל פעם על ידי קדשת עבודתו את המקיף הסמוך אליו; כי אף על פי שגם זה המקיף הוא עדיין למעלה משכלו, כי עדיין הוא בבחינת מקיף לשכלו על כל זה שלטא בה עינא, כי

אפשר לו להסתכל לשם ולצפות אליו שיזכה להשיג ולהמשיכו לפניו, מאחר שכבר הוא סמוך אליו ומקיף לשכלו; שזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל לעניין סכה: עד עשרים אמה שלטא בה עינא אדרבא, זה עיקר מצות סכה, למען ידע שהוא יושב בסכה, דהיינו שיהיו עיניו ודעתו צופות ומביטות תמיד אל הסכך, שהוא בחינת המקיף, כדי לזכות לעשות מהמקיף פנימי; אבל למעלה מעשרים אמה לא שלטא בה עינא, כי הוא בחינת המקיפין הרחוקים ממנו, והם בחינת במפלא ממנו, כנ"ל. וגם: כי למעלה מעשרים אמה אין אדם עושה דירתו דירת עראי רק דירת קבע, היינו מי שהוא רוצה להסתכל מיד למעלה ממחצתו, זה בודאי מחמת שאין דירתו דירת עראי, שאינו מייגע את עצמו להשיג בכל פעם ביותר בגדלת השם יתברך, אשר לגדלתו אין חקר, שזה בחינת דירת עראי כנ"ל, רק נדמה לו שהוא יודע כבר בגדלתו יתברך ידיעה שלמה בתכלית עד שמתפאר לכנס לפניו ממדרגתו, ואזי בודאי דירתו דירת קבע, כי אינו מייגע את עצמו לעלות ממדרגה למדרגה בכל פעם על ידי קדשת עבודתו, רק נדמה לו שישגה הכל בפעם אחת, ואזי סכתו פסולה, כי על ידי זה שנכנס לפניו ממחצתו, על ידי זה הורס דעתו לגמרי ויוצא מחוץ לגבול הקדשה, חס ושלוש, כי מי שהוא סובר שהוא יודע משהו בהשגתו, אזי אינו יודע כלל באמת, כי תכלית הידיעה אשר לא נדע, כנ"ל (הלכות סוכה א' מתוך אוצר היראה - סוכות, אות פז).

(שיחות הר"ן, רע"ג)

סיפור

... ספר רבנו לעניין שטות העולם הזה, שכל בני העולם עובדים ומשתדלים בשביל פרנסתם, ונדמה להם שרק מחמת השתדלותם הם חיים וקיימים, ובאמת מקבלים פרנסתם רק מידו הרחבה יתברך, שפעם דרו בבנין אחד שני עשירים, אחד קמצן גדול ואחד בעל מכניס אורחים ובעל צדקה גדול, פעם בא עני אחד אל הקמצן ובקש ממנו נדבה (עבור) כדי שיוכל לשבר את רעבונו, אמר לו העשיר: הנה יש

ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר ... ושמתם לפני ה' אלקיכם ... (ויקרא - כג, מ)

נטילת הארבעה מינים בסוכות זמן שמחתנו הוא כדי להמשיך השמחה של מצוה, שהיא בחינת עולם הבא, לתוך הלב, שיהיה בבחינת "נתתה שמחה בלב". כי האדם בעצמו כלול מכל העולמות, כידוע, ויש שהאדם בחינת עולם הבא ועולם הזה, היינו: הראש והדעת הוא בחינת עולם הבא, שאז יהיה עיקר שלמות השגת הדעת, והגוף הוא בחינת עולם הזה, והעיקר הוא הלב, שיש בו שני חללים, ששם משכן שני היצרון, יצר טוב ויצר הרע, שעל ידי זה עיקר הבחירה של האדם, שהוא בעולם הזה דייקא. ועל כן יכול האדם להרגיש לפעמים במוחו ודעתו בחינת עולם הבא, מחמת שהמוח והדעת בעצמם הם מבחינת עולם הבא; אבל העיקר להמשיך זאת אל לבו, שהוא מרמז לבחינת עולם הזה, עולם הבחירה, שזה בחינת להמשיך שמחת עונג עולם הבא אל תוך העולם הזה, בבחינת "וידעת היום והשבות אל לבבך" וכו'. וזה אנו ממשיכים על ידי הנענועים עם הארבעה מינים, וכל הנענועים עד טבורא דלבא, כדי להמשיך השמחה של עולם הבא מהמוח אל הלב, להרגיש שמחת עולם הבא בעולם הזה ממש גם בלבנו, ששם עיקר השמחה כנ"ל, בבחינת "נתתה שמחה בלבי". וזה שכתוב: "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וכו' ושמתם לפני ה' אלקיכם", כי על ידי זה ממשיכים שלמות השמחה של מצוה גם בעולם הזה, עד שזוכה לעשות כל המצוות תמיד בכל השנה בשמחה גדולה מהמצוה בעצמה, עד שלא נרצה בשום שחר עולם הבא בשבילה, רק שמחתנו יהיה מהמצוה בעצמה. ועל כן עיקר ההידור הוא בהאתרוג, שהוא כנגד הלב, כמאמר רבותינו ז"ל; וטעם עזו ופריו שווה, כי העץ בעצמו מרמז על העולם הזה, שאין מרגישים בו טעם הקדושה כל כך, רק הוא עולם המעשה, ועליו על העץ הזה יגדלו פרות נפלאים שזוכה לאוכלן ולהתענג מהם בעולם הבא, בעת קיבול השכר; אבל עיקר השלמות הוא, שזוכה לטעום טעם הטוב והנעים של הפרי גם בהעץ בעצמו, שזה בחינת להרגיש עונג העולם הבא בשעת עשיית המצוה תכף כנ"ל, שזה בחינת שטעם עזו ופריו שווה (הלכות חזקת קרקעות ג', אותיות יא יב מתוך אוצר היראה - אלול, ראש השנה, אות קסד)

כל האזרח בישראל ישבו בסוכות ... (ויקרא - כג, מ)

צריך האדם בנסיעתו לקדש מחשבתו לקשרה אל התורה לכוון בנסיעתו שנוסע בשביל אהבה ושלוש להתוועד עם בני ישראל לעסוק בדברי תורה באמת כדי שהתורה תלך לפניו ותנחהו בחינת בהתהלך תנחה אתך. וכל זה הוא בחינת סוכה שהוא בחינת ענני כבוד של נסיעת ישראל בחינת אהבה ושלוש (בחינת סוכת שלום) כי עיקר האהבה והשלוש עם ישראל הוא כשמדברין ועוסקין יחד בדברי תורה ויראת שמים באמת, כי להפך חס ושלוש אין שלום אמר ה' וכו' ועיקר השלוש הוא התורה כמו שאמרו רבותינו ז"ל תלמידי חכמים מרבין שלום בעולם וכו'. ועל כן הסוכה בבחינת אהרן הכהן שבזכותו הלכו הענני כבוד כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכמבואר בזוהר הקדוש, כי אהרן עסק בזה ביותר כמו שאמרו רבותינו ז"ל הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, כי זה עיקר האהבה והשלוש כנ"ל, וכל זה בחינת סוכה.

וזה בחינת כל האזרח בישראל ישבו בסוכת, ודרשו רבותינו ז"ל מזה שכל ישראל יוצאין בסוכה אחת, היינו כי זה עיקר מצוות סוכה שיוכון להכלל באהבה ושלוש גדול עם כל ישראל עד שיהיה נחשב כאילו כל

כָּל מִי שֶׁמִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֶׁשֶׁ הַצְדִּיק יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֶׁשֶׁ יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר. (קל"מ א', סז)

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

לי עצים שצריכים לחתכם לחתיכות קטנות, ובכן עבד אצלי ואתן לך אחר כך לאכל עבור עבודתך, בלית בררה עבד אצלו העני עבודה מפרכת זו, כשסיים עבודתו אמר לו העשיר שיפנה לבית שכנו העשיר הנדבן השוכן בבנין ושם יתנו לו מִבְּקָשׁוֹ, הלך העני לְתוֹמָה לבית הכנסת האורחים, כי סבר שהעשיר שעבד אצלו משלם עבור אכילתו, ותכף בהכנסו קבלו העשיר בעל הצדקה בכבוד גדול ונתן לו לאכל כדרכו, באמצע האכילה שמע המכניס אורח איך שהעני מתאנח ואומר: אני עבדתי היום קשה, שאלו המכניס אורח על עסק עבודתו, וספר לו כל המעשה שעבד אצל השכן ושלחו תמורת עבודתו לאכל כאן, נענה לו המכניס אורח ואמר לו: "רבי יהודי, עבדת בחינם ואתה אוכל בחינם".

(עצות המבוארות - סוכות, א-ב)

עצות ותפילות

על ידי קיום מצות סְכַח כראוי, זוכים לדעת גדולה מאד, שדעת זו היא בבחינת "רוח הקדש, שפע אלקי". וכדי לזכות לדעת זו, צריך לתקן את שבעת הנקבים המצויים בראש האדם. היינו העיניים, האזניים, האף והפה, כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק א' (סימן כ"א) בתורה "עתיקא טמיר וסתים", כיצד לתקן את צנורות המוח האלו. וצריך לדעת שתכלית העבודה של כל אדם בעולם שעוסק ביראת השם וקיום התורה, הוא שיזכה ל"שפע אלקי", רוח הקדש ודעת גדול הנזכר למעלה. שהם עיקר שעשועי עולם הבא. היינו עיקר תענוג עולם הבא של כל אדם, יהיה השגת הדעת כמבאר. וכפי שמקימים מצות סְכַח כראוי, וכפי שזוכים לזכך את הצנורות הנזכרים, כך זוכים לשפע האלקי, לדעת הגדולה, שזה כאמור עיקר שעשועי עולם הבא.

על ידי קיום מצוות סְכַח כראוי, זוכים ללב זך ונקי, ועל ידי זה, זוכים לדבר ולפרש לפני השם יתברך כל המצוי בלב. דבורים אלו ששחים לפני השם יתברך, הם בבחינת רוח הקדש.

... וזכני ברחמיך הגדולים ובחסדיך המרבים, לקיים מצוות סְכַח כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכוונותיה ותרי"ג מצות התלויים בה, בשמחה ובטוב לבב ובכוונה שלמה כראוי. וזוכה שימשך עלינו על-ידי מצות ישיבת סְכַח, כל השבעת ענני כבוד שהקיפו את ישראל במדבר, ופרס עלינו סְכַח שלומך. וזוכה להשיג השגת המקיפים הקדושים השגת רוח הקדש, על-ידי מצות סְכַח כראוי בקדשה ובטהרה ובשמחה, ועל-ידי זה תגן עלינו ובעדנו ותצילנו מכל אויב ואורב ומכל מיני שונאים, שיש לנו בגשמיים ורוחניים, והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיך תסתירנו. (לקוטי תפילות א' מתוך תפילה כא)

מכתב

(ספר אפי הנחל - חלק ב - מכתב קמא)

לכבוד מחמד עיני, אשריך שזכית להאמין בהצדיק האמת אב החכמים וראש מבחר האמת מבחירי צדיקיא, הסתום הנסתר והנעלם בתכלית ההעלם, שמבטל שרש הרע והקליפה הכי חזקה עמקה וקשה מאד בחינת המן עמלק.

אין להעריך לתאר ולשער את גדל השמחה וענג נפשי והחיות דקדשה שקבלתי ממכתבך שהאיר את עיני דעתי ולבבי באור נפלא ונורא מאד, גם עדיין חקוק בלבי גדל השמחה והאהבה של יום הפורים, בראותי כי תהילה לאל אהבת אמת והאחדות שבינינו הוא בשלמות ולא נפגם כלל. ה' ירחם שזוכה להוסיף להתראות תמיד באהבה אפילו ממרחק, ולשמע דברי אמת ולשתות מים חיים צוננים הנוזלים ממקור החכמה והחסד המטהר מכל הטמאות.

בפורים עוסקים להכניע הרוח סערה רוח הטמאה הנמשך מבחינת הרב דקליפה, ולהגביר ולהמשיך בחינת הרוח חיים דקדשה הנמשך מהצדיק האמת שעל-ידו נשלמין כל החסרונות ונתכפרים כל העוונות.

רבנו של עולם, מחיה מתים, רחם עלינו והחינו וקיימנו וקדשנו וטהרנו מטמאת מת שהוא אבי אבות הטמאה שהם הרהורי ניאוף שהתגברו והתפשטו בעולם מאד עד אשר "טבענו ביוון מצלה ואין מעמד באנו במעמקי מים ושבילת שטפתנו". זכנו בכח קדשת פורים שזוכה לקבל ולהמשיך עלינו קדשת הפרה אדמה תמימה שהיא בחינת הארת הצדיק

האמת לטהרנו באמת מטמאת מת, ועזרנו והושיענו לקיים המצוות של פורים בקדשה ובשמחה גדולה כל-כך עד שזוכה על-ידי זה להיות נזהרים באמת ממשוהו חמץ בפסח ולקיים כל המצוות הנוראות של פסח בקדשה גדולה ובשמחה נוראה ועצומה. ואזכרה בכח הצדיק האמת לגרש ולבטל ממני ומכל ישראל קליפת המן-עמלק ימח שמו, ולהמשיך קדשת הנס והישועה של פורים. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי.

שיחות

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... היה אנשי אמת של ברסלב שהיו בסכנה גדולה ורצו להרג אותם, זרקו עליהם אבנים, והיה כמה שקבלו אבנים בראש והיה סכנה גדולה, אבנים גדולות כאלה.. וְכֵלֵם יצאו בשלום, לא היה שום הזק. אחד הוא הלך עם כובע שססה את הראש, אבל הוא הראה לי שהיה לו נס. זרקו לו אבן והאבן נכנס במוח עמק עמק עמק, והוא לקח לי את האצבע והראה לי, "תראה החור". והיה נס איך הוא נשאר בחיים, האבן נכנס עמק בראש.

עכשיו זורקים אבנים, אבל כשיבוא משיח צדקנו אז יראו גִּדְלָתָנוּ ותפארתנו. ה.. יהיה זמן שיבוא משיח, הוא יגלה את רבנו, יגִּדְלָתָנוּ ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" מי יגלה? רק משיח - הוא יגלה! ... היה רב מפרסם וגדול והוא היה ליטאי, הוא נתקרב לרבנו והיה לו אחים רבנים והם אמרו עליו שהוא משגע.

רבנו הקדוש אמר לאנשים שלו: "הכבוד - כבר לקחתי מכס. כבוד לא יהיה לכם!" אם יאמרו שבו עלי או על חסיד ברסלב אחר, אז יאמרו: "מה אתה מדבר, זה ברסלב, איך אפשר לשבח אותו?"

כָּלֵם גם-כן היה להם קנאה עלי, כָּלֵם! כָּלֵם פחדו לנגע בספר ברסלב, לא רק ללמד. הם ראו את הגבורה שלי, הם לא הבינו מאיפה אני לוקח גבורה כזה.

התם היה תמיד בשמחה, והחכם היה תמיד בעצבות, "זה לא בסדר וזה לא בסדר, זה לא טוב וזה לא טוב", והתם עשה מהכל טוב. הוא רצה לאכל בשר, אז הוא אמר לאשתו: "תני לי בשר", היא נתנה לו לחם בלי בשר, אז הוא אמר: "הו.. הבשר הוא כל-כך טוב, כל-כך טעים הבשר". הוא היה צריך בגד ללכת לחתונה של חבר, אז הוא אמר לאשתו: "תני לי הבגד היפה, אני צריך ללכת לחתונה", אז היא נתנה לו את הפלץ (מעיל פרוה חרפי מְגֵשֵׁם)...

החכם למד כל מיני תורות, רופא, יהלומים, אבל לא סנדלר, והתם לא הצליח בשום מלאכה, רק להיות סנדלר, וכשגמר הנעל היה לו שלשה קצוות, אז הוא לקח הנעל ואמר: "כמה יפה זה הנעל, כמה מתק כמה יפה הנעל, כמה דבש וצוקער [מתוק] זה הנעל!". היה לנעל שלשה קצוות, אני מעולם לא שמעתי בחיי דבר כזה, נעל עם שלשה קצוות? ראינים איש עם נעל שיש לה שלשה קצוות?! רק בהמעשה של התם, בהמעשה של התם היה נעל שלשה קצוות... התם שאל את החכם: "מדוע אני בשמחה, ובכל פעם שאני בא אתה בעצבות?"

אז אמר לו החכם: "איך לא אהיה בעצבות, עשיר אחד הביא לי יהלום והביא לי עוד יהלום שאעשה אותו הדבר כמו היהלום שהביא לי לדוגמא", והחכם הוא היה מְמַחָה גדול, הוא עשה את היהלום טוב ויפה מאד, אז העשיר בא: "הו.. כל-כך יפה היהלום", אבל החכם עשה איזה חסרון, איזה דבר לא בסדר, אבל כל העולם לא ידעו מזה, לא היה מי שיבין את החסרון רק הוא בעצמו, אז הוא אמר לעצמו: "איך אני יכול לשמח? חכם כמוני יהיה לו שגיאה, יהיה לו טעות כזה ולא יעשה בסדר? נו, איך אני יכול להיות בשמחה?"

המעשה מה'חכם ותם', עם המעשה הזו יכולים כל העולם לחיות ולשמח, מעשה כזה יכול לשמח כל העולם. התם הוא נעשה מיניסטר על כל המיניסטרים. התם - עולם הבא, טעם גן-עדן! אוי אוי, מה שיהיה בעולם.. איזה שמחה, יהיה עולם מלא שמחה. לא יהיה שום עצבות בעולם, רק שמחה. בהפתק כתוב שמישיב יבוא יהיה כל העולם שמח, כָּלֵם יהיו יתמים!... (ההמשך יבוא)

שבת שלום